

Motion till riksdagen

2022/23:2174

av Daniel Helldén m.fl. (MP)

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 22 Kommunikationer enligt förslaget i tabell A i motionen.

Motivering

Tusental kronor

<i>Ramanslag</i>	<i>Regeringens förslag</i>	<i>Avvikelse från regeringen</i>
<i>1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur</i>	<i>34 468 391</i>	<i>10 540 000</i>
<i>1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur</i>	<i>30 950 890</i>	<i>3 750 000</i>
<i>1:3 Trafikverket</i>	<i>1 455 481</i>	<i>±0</i>
<i>1:4 Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål</i>	<i>533 308</i>	<i>±0</i>
<i>1:5 Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur</i>	<i>62 284</i>	<i>±0</i>
<i>1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser</i>	<i>151 013</i>	<i>-63 000</i>
<i>1:7 Trafikavtal</i>	<i>1 098 000</i>	<i>±0</i>
<i>1:8 Viss internationell verksamhet</i>	<i>30 557</i>	<i>±0</i>
<i>1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut</i>	<i>83 179</i>	<i>±0</i>

1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	550 000	±0
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 648 987	±0
1:12	Transportstyrelsen	2 407 440	±0
1:13	Trafikanalys	70 527	±0
1:14	Trängselskatt i Göteborg	920 705	±0
1:15	Sjöfartsstöd	1 600 000	±0
1:16	Internationell tågtrafik	95 000	±0
1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	351 000	±0
1:18	Lån till körkort	151 466	±0
1:19	Obemannad luftfart	30 000	±0
2:1	Post- och telestyrelsen	119 862	±0
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	131 278	±0
2:3	Grundläggande betaltjänster	25 037	±0
2:4	Informationsteknik och telekommunikation	90 844	±0
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 549 014	±0
2:6	Myndigheten för digital förvaltning	162 410	±0
2:7	Digital förvaltning	215 744	±0
99:1	Bidrag till upprätthållande av kollektivtrafik	±0	5 000 000
99:2	Leasingcheck	±0	1 800 000
99:3	Skrotningspremie	±0	2 000 000
99:4	Cykelstöd till personer med funktionsnedsättning	±0	100 000
Summa		78 952 417	23 127 000

Tabell A. Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 22

Transporter

Vi behöver säkerställa att både vi själva, våra barn och barnbarn kan resa på ett hållbart fossilfritt sätt. Därför vill Miljöpartiet göra stora investeringar i infrastruktur för framtidens hållbara transporter. Transporter orsakar idag omkring en tredjedel av

utsläppen av koldioxid inom Sverige och försämrar luftkvaliteten i städer och längs trafikleder. För att minska utsläppen från transport behöver vi arbeta med tre områden. Det handlar om att byta drivmedel från fossilt till i första hand el och under en övergångsperiod biodrivmedel, effektivisera transporter och minska behovet av transporter. Vi kan minska behovet av transporter genom att planera samhället smartare. Pandemin har gett en skjuts åt utvecklingen av digitala lösningar och lett till förändringar i människors beteenden. Styrmedel och politiska beslut kan driva på för mer energismarta lösningar och för att hållbar energi används för godstransporter och resor. Vi välkomnar nya tekniska innovationer som kan förändra beteendemönster och vill att lagstiftningen ska ligga i framkant och anpassas till morgondagens transportsystem. Andelen elbilar i nybilsförsäljningen ökar snabbt tack vare politiska reformer som elbilspremien och bonus malus-systemet. För att nå utsläppsmålen för transportsektorn finns fortsatt ett stort behov av att stötta den pågående elektrifieringen med såväl bonus för miljöbilar som malus för fossildrivna bilar. Med tät och pålitlig kollektivtrafik och med moderna och säkra cykelbanor ger vi fler möjlighet att avstå från bilen i vardagen. Vi behöver rusta och bygga ut järnvägen i hela landet.

Fossilfria transporter i hela landet

Vårt samhälle är helt beroende av att transportera varor och människor, men ska inte vara beroende av fossila bränslen. Mer transporter behöver därför ske på tåg och till sjöss istället för på väg. Det som behöver transporteras på väg ska drivas av el och vätgas istället för bensin och diesel. Vi vill se nationella planer för utbyggnad av laddinfrastruktur, biogas och vätgas. Vi vill även se förbättrad tillgång till laddinfrastruktur för boende i hyresrätter. Sjöfarten och våra hamnar behöver snabba på resan mot fossilfrihet. För att finansiera satsningar på framtidens järnvägsinfrastruktur som nya stambanor för höghastighetståg, dubbelspår på nya Ostkustbanan, utbyggnad av Norrbotniabanan och fyrspår Uppsala, behöver vi lånefinansiera dessa.

Lättare att cykla och åka kollektivt

Om vi ska nå våra klimat- och miljömål måste vi bli mer transporteffektiva. Elbilar är bättre än fossilbilar, men i många situationer är det bästa alternativet att gå, cykla eller åka kollektivt istället för att åka bil överhuvudtaget. Vi vill sänka taxorna, bygga ut kollektivtrafik med hög kvalitet och stor kapacitet, bland annat genom spårtrafik och bussfiler i fler städer. Det kommer behövas statlig medfinansiering för investeringar och

att elskatten för elbussar tas bort. Det ska vara billigare att ta sig till jobbet med kollektivtrafik än bil och de senaste åren har priserna i kollektivtrafiken ökat mer än bränslepriserna. De statliga investeringarna i cykelinfrastruktur bör öka. Servicenära cykelinfrastruktur på landsbygden behöver tillskapas. Ett cykelstöd för personer med funktionsnedsättning ska utformas och inrättas. Stadsmiljöavtalen ska förstärkas, för mer och bättre infrastruktur för cykel och kollektivtrafik. Bidraget till upprätthållande av kollektivtrafiken ska permanentas och höjas. Detta är nödvändigt för att stärka kollektivtrafikhuvudmännen i sitt arbete. Finansieringen till ett nationellt biljettsystem för kollektivtrafiken behöver återställas i syfte att få till ett flexibelt robust system som inte stannar vid länsgränsen.

Satsa på järnvägen och sjöfarten

Varustransporter förbrukar mindre energi och skapar mindre utsläpp om de kan transporteras på tåg eller båt. Vi vill därför satsa mer på dessa transportslag. Vi vill snabba på utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg, bygga bort flaskhalsar och satsa på järnvägen i hela landet. Resurser till underhåll av befintlig järnvägen behöver också öka, för att tågen ska gå i tid. En grön hamnstrategi bör tas fram.

Flygets utsläpp ska minska

Utsläppen från flyget måste minska. För att minska flygets klimatpåverkan krävs en kombination av minskat resande och omställning till förnybara bränslen, elektrobränslen och elflyg för de flygresor som inte kan ersättas på annat sätt. Därför vill vi minska flygresorna, särskilt de längre resorna, som ger mest klimatpåverkan, samt resorna på sträckor där det finns bra järnväg. Flygskatten behöver öka, flyget ska betala för sina utsläpp. Bromma flygplats ska läggas ned.

Planera samhället hållbart

Många grundläggande aspekter av vårt transportsystem bestäms när vi bygger transportinfrastrukturen, men också våra bostäder och vår samhällsservice. Vi vill att hållbarhet ska inkluderas i mycket större utsträckning när samhället planeras. Där går det att göra en stor insats för att minska behovet av energi och transporter. Låga energibehov och klimatmål ska premieras. Vi vill ge ett särskilt uppdrag till Trafikverket och andra berörda myndigheter att arbeta för ett mer transportsnålt samhälle samt att ta fram en plan för ökad transporteffektivitet.

Ett reformerat och rättvist reseavdrag

Det reseavdrag som regeringen återinför dras med omfattande fusk på flera miljarder, gynnar främst höginkomsttagare i storstadsområden och riskerar att öka utsläppen från vägtrafiken. Miljöpartiet vill återinföra den skattereduktion för arbetsresor som riksdagen beslutade om i juni 2022. Skattereduktionen innebär ett färdmedelsneutralt och mer rättvis system, där också de som pendlar på annat sätt såsom med kollektivtrafik omfattas. Avdraget ska dock justeras uppåt bland annat avseende högsta ersättningsgrundande avstånd.

Lättare för fler att byta från fossil bil till elbil och hållbar mobilitet

Miljöpartiet vill se en särskild leasingcheck av elbil för personer med låga inkomster, samt en skrotningspremie för att byta sin fossilbil till ett hållbart alternativ. Syftet med dessa två förslag är att hjälpa dem som behöver bilen för att ta sig till jobbet, men inte har råd med elbil, att ställa om till fossilfria transporter. Sammanfattningsvis ger leasingchecken rätt till max 1500 kronor i månaden som används till att leasa en elbil. Stödet är inkomstprövat. Skrotningspremien på 20 000 får användas för att skrota en bil som är minst 15 år gammal och pengarna får användas till hållbar mobilitet som till att leasa en elbil, betala för kollektivtrafik eller att köpa en elcykel. Elbilschecken och skrotningspremien är oberoende av varandra.

Daniel Helldén (MP)

Katarina Luhr (MP)

Elin Söderberg (MP)

Emma Nohrén (MP)

Marielle Lahti (MP)

Rebecka Le Moine (MP)